

༡༡། རྗེ་གུའི་ཡན་ལག་ལུས་སེམས་འཆི་མེད་ཀྱི་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ། འདིར་ཉིང་ཁུའི་ཡན་ལག་ལུས་སེམས་འཆི་མེད་མན་ངག་གི་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
འབྱུང་འཁོར་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་ཅ་ཐེག་རྒྱུང་གསུམ་སྤྱངས་ནས། གདན་བདེ་བ་ལ་ལུས་གནད་ཅོག་ལུ་
སྤྱིལ་གྱང་གང་བདེ་བྱས་ལ། སྤྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ནམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་འདི་
ལྟར་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། འཆི་ཞེས་པ་འདི་ལུས་འཆིའམ་སེམས་འཆི། ལུས་འཆིའོ་སྟུམ་ན། ནམ་སྟེན་གྱི་ལུས་
འདི་འཆིའམ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་འཆི། དང་པོ་ལྟར་ཡང་མིན་ཏེ་ལུས་འདི་ཤེས་རྒྱས་རྒྱས་པ་ལྷགས་པ་སོགས་
ཆོགས་པའི་བཅ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཆི་བ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་རྗེ་སོགས་གྱང་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འཆི། བག་
ཆགས་ཀྱི་ལུས་གྱང་མི་འཆི་སྟེ། འཆི་ན་མི་ལམ་དུ་ཤི་བས་འཆི་བའི་གོ་ཆོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་དུ་ཤི་
བ་མིས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གཉིད་མི་སད་དགོས་ཏེ་ཤི་ཐེན་པས་སོ་སྟུམ་དུ་བསམ་ཞིང་། མདོར་ན་སྡོན་གྱི་
ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ནམ་སྟེན་གྱི་ལུས་འདི་ལ་སེམས་མ་གནས་པ་ཅ་མ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་བཞུགས་པ་
ཡིན་གྱི་འཆི་བ་ཞེས་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསམ་ཞིང་ལུས་འཆི་མེད་དུ་ནམ་གཏན་ལ་འབབས་འབབས་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་འདི་འཆིའོ་སྟུམ་ན་དེ་ལ་སེམས་འཆི་མེད་རང་འགོལ་ཞེས་བྱ་བའི་གདམས་པ་
ཁྲད་པར་ཅན་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྤྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་རང་སྐྱད་ཅིག་གིས་
བརྒྱ་ཉི་མ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་མའི་སྟེང་དུ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་སྤྱི་མདོག་སྡོན་པོ་ཞབས་གཡས་
བརྒྱུངས་པས་དུས་མཚན་མའི་ལྟོ་བ་མནན་པ། གཡོན་བསྐྱམས་པས་འཛིགས་བྱེད་ནག་པོའི་མགོ་པོ་
བལྟབས་ནས་མནན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་སྤྱན་གསུམ་ལྷན་ཞལ་འགྱུར་ཞིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ།
རལ་པའི་ཐོར་ལྷོག་སྤྱི་པོར་བཅིངས་པའི་ཅེ་མོར་རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་ན་ཆེས་གཅིག་གི་ལྷ་བ་འཆོག་མའི་སྟེང་
ན་སྤྱ་ཆོགས་རྗེ་རྗེ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེར་བྲིལ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྷའི་དབུ་རྒྱ།
ཆོན་པ་ལྷ་བཙུའི་དོ་ཤལ་རུས་པའི་རྒྱན་དུག་དང་ལྷན་པ། ལྷག་གི་ལྷགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གོལ་བ་གར་
དགུའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ། དེའི་པར་ན་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་དམར་མོ་གཡས་ཀྱི་གུག་གིས་གདུག་པ་ཅན་

རྟོགས་ཤིང་། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འབྱུང་བ་གཅིར་བྱ་སྟུན་གསུམ་སྒྲ་གོལ་བ། སྒྱུ་ཤ་རྒྱས་
 ཤིང་རྒྱ་མ་འབྱར་བ་ཐོད་སྒྲམ་གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ་ཅན། རུས་རྒྱན་ལྷ་ལྷན་ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་ས་ཤིང་
 གཡས་བསྐྱམས་པས་ཡབ་ལ་འབྲིལ་བ། གཉིས་ཀའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་
 གཅིག་གསལ་བར་སྒྲོམས། དེའི་སྤྱི་བོར་སྒྲ་མ་བསྒྲོམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་སྟོན་འགོ་ནི། ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མཆམས་སུ་ལྷ་སྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཡང་མགོ་བོ་
 སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྩྭ་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཅིག་བསམ། དེ་ནས་རྩྭ་ལས་འོད་བྱུང་བས་སྟོན་མཆམས་
 ཡན་ཆད་གསལ་སིང་སོང་། དེ་ནས་ཤངས་ཡན་སྟུན་ཅ་ཚུན་གསལ་བའི་སྟུན་གསུམ་རྟིག་རྟིག་པ། དེ་ནས་
 རིམ་བཞིན་མགྱིན་པ། ཐུགས་ཁ་ཉྟེ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་མཆམས་ཡན་ཆད། དེ་ནས་བྱས་མོ་ལོང་བྱ་
 སོར་མོའི་སེན་མོ་པན་ཆད་གསལ་སིང་བ་བྱུང་བྱུང་བསྒྲོམ། ཡབ་ཀྱི་བྱི་སྦྱངས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་རྩྭ་ལས་
 འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་བྱུང་ཆངས་བྱག་ན་མར་སོང་བས་ཤངས་དང་མགྱིན་པ་ཡན་ཆད་སྟོ་སང་སོང་། དེ་ནས་
 ཐུགས་ཁ་ཉྟེ་བ་གསང་གནས་བྱས་མོ་ལོང་བྱ་སོར་མོའི་ནང་ཡན་ཆད་སྟོ་སིང་བ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 བསྒྲོམ། ཡབ་ཀྱི་ནང་སྦྱངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་སྟེང་གི་སྒྲ་མཆམས་སུ་བེ་དམར་པོ་འོད་ཟེར་
 དམར་པོ་འཕྲོ་བ་གཅིག་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བྱུང་གོང་བཞིན་ཡུམ་ཀྱི་བྱི་ནང་གཉིས་སུ་སྦྱངས་
 བྱེད་པར་རྟ་ག་དང་རྒྱ་མ་དམར་སང་དེ་བསྒྲོམས་པ་ནི་ཁ་དོག་གསལ་འདེབས་སོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྟུན་
 དབུས་མ་ནས་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས། རལ་པའི་ཐོར་སྟོག་རྫོང་རྩལ་འཛིན་ལུགས། ཞལ་མཆེ་བ་
 གཅིགས་པ་ཞབས་ཀྱི་འཆང་སྟབས་སྟེག་པ་མེ་དབུང་ལ་སོགས་པ་དེ་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་
 དབྱེབས་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ལ་ཡང་དབྱེབས་རེ་རེ་ནས་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་ནོར་བྱ་
 རྩ་བྱེད་སྒྲ་ཆོགས་དེ་རྩེ་འཁོར་ལོ་ན་ཆ་མགུལ་རྒྱ། གདུ་བྱ་སྟེ་རགས་ཐལ་ཆེན་རེ་རུས་པའི་རྒྱན་བྱག་ མི་
 མགོ་སྒྲམ་རྫོན་གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ། ཡུམ་ལའང་ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་རུས་རྒྱན་ལྷ་མགོ་སྒྲམ་གྱི་
 དབུ་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ་སོགས་རིམ་བཞིན་བསྒྲོམས་པ་ནི་རྒྱན་གསལ་འདེབས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཡུམ་

གཉིས་ཀ་གསལ་སྟོང་བདེ་ཆེན་ཟུང་འཇུག་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་གཅིག་བསྟོམ། དེ་ཡང་གསལ་བའི་
 རོ་བོ་ནས་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོང་བའི་རོ་བོ་ནས་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་བསམ་ལ། འདི་ལྟ་བུ་འདི་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྟ་སྟུང་སྟུང་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་དེ་བསྟོམ། དེས་མི་ལམ་དང་ཚུ་རྩེ་བཞིན་དེ་ཡང་མི་ལམ་དུ་
 དུལ་སྟོང་ཆོགས་ཞིག་མིས་ཀྱང་། དུལ་གྱིས་ཚུར་འོང་བ་ཡང་མེད། རང་སེམས་ཀྱིས་པར་བྱིན་པ་ཡང་མེད།
 སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཉིད་སྟོང་ཆོགས་སུ་སྟུང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ཚུ་ནང་གི་རྩེ་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་འོད་གསལ་ལྟ་སྟུང་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ་དེ་གང་ནས་བྱོན་གང་དུ་བཞུགས། གང་ན་གནས་བཟགས་པས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱོན་གང་དུ་ཡང་
 མི་བཞུགས། གར་ཡང་མི་གནས་པར་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྟོང་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཐག་བཅད། དེ་
 འདྲའི་རང་སེམས་ལྟ་སྟུང་དབྱེར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མ་བྱོན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། ད་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་སོ་སྟེ་དུ་བསྟོམ་མོ། །གཉིས་
 པ་དངོས་གཞི་ནི། སེམས་གསལ་སྟོང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་འདི་འཆི་མེད་དུ་བསྟོམ་པ་ལ་འཆི་མེད་སེམས་
 གྱི་དམིགས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་རང་སེམས་
 གསལ་སྟོང་དེ་ལ་ན་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། ན་བར་སྟུང་བ་དེ་རང་གི་ལས་ཉོན་སྟོང་བྱར་བ་དེས་བསྟན་པའི་སྟུང་བ་ཡིན་
 གྱི་དོན་དམ་ལ་ན་བའི་རྒྱ་མེད་དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ན་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་སེམས་ན་མེད་དུ་རྫོགས་རྫོགས་
 བསྟོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་འཆི་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་འཆི་བ་ཞེས་པ་ལུས་བཅས་པོ་འདི་དང་རྣམ་རྟོག་
 སྟོང་བྱར་བ་དེ་བྲལ་བ་ལ་བཟགས་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། བཟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་འཕོ་བྱ་འཕོ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གང་དུ་
 ཡང་མི་བདེན་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ནམ་ཐག་མ་ཆོད་བར་དུ་བསྟོམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་དེ་ལས་
 འཆང་རྒྱ་རྒྱ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟས་པས་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་
 དུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་

དེ་སྒོ་བྱུང་གི་ནི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དེ་
 བསྐྱོམ་མོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་འབྲེལ་ལྷ་སྐྱ་རང་སེམས་གསལ་སྟོང་དེའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ན་འཁོར་བ་མ་
 གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་འཁོར་བ་རང་སེམས་
 འབྱུང་པའི་སྤང་བར་ཐག་ནམ་ཆོད་ཆོད་བསྐྱོམ་མོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ནི་དེ་ལྷ་རང་སེམས་འཆི་མེད་དུ་ཐག་
 བཅད་དེ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་ཡོངས་མེད་དུ་བསྐྱོམ། ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་
 བསྐྱོམ་པ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བས་ཐོགས་འདོན་ན།
 མཆོམས་མེད་པ་ལྷ་བྱས་པ་ཡང་འཆི་ཁའམ། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་ན་སྐྱིབ་པ་རྒྱུང་ཞིང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་
 རྒྱུན་དུ་སྐྱོམ་པ་ལྷ་ཞོག། འཆི་ཁར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཆ་ཤས་ཙམ་གསལ་བས་ཀྱང་སྐྱོགས་ཀྱི་འབྱུང་
 འཁོར་རམ་ངང་པའི་རྗེས་དུ་རྫོ་བརྒྱབ་པའམ། ཆོས་བཙོ་ལྷའི་ཉི་མ་ཀླས་པ་དང་ལྷ་བ་འཆར་བ་དུས་མཉམ་
 བཞིན་དུ་བར་དོར་རྒྱལ་བ་ཡོངས་སྐྱར་འཆང་རྒྱ་སྟེ། ཆོས་སྐྱ་ལས་མ་གཡོས་པར་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་
 གད་ལ་གད་འདུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་གདམས་ངག་
 མེད་པར་ལམ་བསྐྱབ་པའི་རྩྱལ་བ་ཆེར་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་བསྐྱབས་ཀྱང་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངལ་བ་དོན་
 མེད་ཡིན་ཞིང་། འདི་འབྲེལ་གདམས་ངག་དང་ལྷན་ཞིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དེ་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བཅུད་ལྷུང་ནས་བསྐྱུས་པས། ལས་ཉོན་འབྱུང་པའི་གཅོང་ནད་བསལ་ནས་མཁའ་སྟོང་དུ་འགྲོ་ངེས་པའི་
 གདམས་པ་ཡིན་པས་ཉམས་སྲུ་ལེན་དགོས་སོ། །འདི་བས་ཟབ་པའི་མན་ངག་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་མེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །པོ་བྱང་མོ་བྱང་བཙོན་འབྲས་ཅན་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་ལགས་སོ། །འདི་དག་གི་རིགས་
 པས་ལུས་བཅས་པོ་འདི་སེམས་གསལ་སྟོང་གཉིས་ཀ་འཁོར་བ་ནས་སངས་རྒྱས་སྲུ་འཆུག་མི་འཆུག་སངས་
 རྒྱས་ནས་འཁོར་བ། ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོ་སོགས་སྲུ་འཆུག་མི་འཆུག་བལྟས་ལ། ལུས་དང་སེམས་འཆུག་
 མེད་དུ་ཐག་ཆོད་ཆོད་བསྐྱོམ་མོ། །སྟོང་རུས་ཅན་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས། ཉིང་ཁུའི་ཡན་ལག་གི་
 ཆོས་སྐྱོར་ལས་འཆི་མེད་དང་འཆུག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རིམ་གསལ་བ་འདི་ཡང་ལུང་སྟོང་སྟོན་པས་མཁའ་

འགོའི་གསུང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱས་ནས་གནས་མཆོག་རི་བོ་ཆེར་སྟག་ལོ་རྩ་བ་དྲུག་པའི་ཆེས་
བརྒྱད་ནས་བདུན་པའི་བཙོ་ལྷའི་བར་ལ་ཉིང་ཁུའི་ལྷས་ཡན་དང་བཅས་པ་ཆང་བར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་བཀའ་
བཅུ་པ་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཆོན་ཡིན། སྟེ་དམ་ཆོས་འདི་ཚུ་ལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཆོ་འདིས་འཁྲི་བ་
བཅད་པས་དོན་ཆེན་གྲུབ་ནས་གཏན་གྱི་བྱས་ལེགས་འགོ་བ་འདུག་པས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུལ་བ་སྦྱེད་
ལ་རེས། །